

Průběžná evaluace implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a
tělovýchovy

Průběžná zpráva 11

Listopad 2021
Finální verze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Manažerské shrnutí

Tato zpráva představuje jedenáctou Průběžnou zprávu, která monitoruje věcný pokrok a finanční výkonost OP VVV k 30. 6. 2021.

Věcný pokrok vzhledem ke stavu implementace částečně odpovídá očekávanému stavu realizace OP VVV.

V období od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2021 vykázalo 140 ze 156 indikátorů výsledku a výstupu napříč prioritními osami, ke kterým se projekty přímo zavazují, nenulovou dosaženou hodnotu.

Byly identifikovány cílové hodnoty indikátorů, u kterých existuje riziko jejich nenaplnění či přeplnění.

U 16 párů indikátorů (MRR a VRR dohromady) bylo identifikováno riziko nenaplnění a u 51 párů indikátorů (MRR a VRR dohromady) bylo identifikováno riziko přeplnění, doporučuje se tak provést revizi OP, a to s cílem úprav cílových hodnot vybraných indikátorů. U 6 párů indikátorů (MRR a VRR dohromady) byla identifikována potřeba přerozdělení cílových hodnot mezi regiony. U 3 párů indikátorů (MRR a VRR dohromady) nebylo identifikováno riziko nenaplnění, přeplnění nebo potřeba přerozdělení cílových hodnot mezi regiony. Věcný pokrok implementace OP VVV je možné demonstrovat již výsledky jednotlivých projektů. Za tímto účelem proběhlo v rámci této zprávy terénní šetření.

PO1: Šetření k výzvě č. 02_16_024 Strategické řízení výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni II

Ve výzvě č. 02_16_024 je realizován jeden systémový projekt s názvem „Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3“, jehož hlavním cílem je vytvoření podmínek pro dlouhodobou transparentní, systematickou a nadregionální identifikaci oblastí specializace a trendů orientovaného a aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací prostřednictvím Národní RIS3 strategie. Příjemcem tohoto projektu je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (dále „MPO“), partnery jsou Technologická agentura ČR (dále „TAČR“), Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest (dále „CzechInvest“) a Technologické centrum Akademie věd ČR (dále „TC AV“).

Projekt je dle příjemce i partnerů projektu nastaven a řízen efektivně a bez zásadních problémů. Řízení projektu bylo ze začátku ovlivněno pandemií Covid-19, kvůli které bylo nutné přesunout schůzky do online režimu, který v hybridní formě stále přetrvává. V projektu je nastaven systém pravidelných schůzek a příjemce zároveň každý týden obesílá partnery se souhrnem aktuálního dění v projektu, čímž je zajištěna informovanost všech zapojených stran. V projektu průběžně probíhají evaluační práce, díky kterým je shrnován stav projektu, je upozorňováno na problémy a jsou dávány podněty, jak je řešit, čímž se zvyšuje efektivita klíčových aktivit a projekt se posouvá dál.

V projektu byla realizována specifikace konkrétních funkcionalit portálu EDP, do které byli zapojeni jak zástupci projektu (především MPO, TAČR a TC AV), tak i kraje a subjekty poskytující data. S těmito subjekty bylo specifikováno, jaká data jsou pro ně nejrelevantnější, jak je získat atp. Následně došlo ke zdržení v realizaci, jelikož se na první pokus nepodařilo vybrat dodavatele EDP portálu. Na druhý pokus

byl dodavatel vybrán a byla zahájena spolupráce na vytvoření EDP portálu, který by měl být dokončen v polovině roku 2022. V projektu proběhlo zpracování analytických podkladů a konfigurace sdružující data z různých systémů tak, aby data byla připravena pro naplnění datového úložiště, které budou integrovanou součástí portálu EDP. Většina dat je připravena a propojena s databázemi partnera TAČR (obsahujícími např. informace projektech se státní podporou, výsledky RIV subjektů čerpajících podporu atp.) a s agregovanými daty z inovačních kapacit. Po zhotovení EDP portálu bude možné systém integrovat s výstupy systému horizon scanning, který byl dokončen koncem června 2021 v rámci jiného projektu realizovaného partnerem projektu TC AV (projektu HS4RRI). Do EDP portálu budou využity výstupy z analytické části systému a případně hodnoticí modul (technologický radar).

V rámci projektu došlo k novému uchopení nastavení Národních inovačních platforem (NIP) dle nově aktualizované RIS3 strategie platné pro roky 2021-2027 a již od začátku byly NIP nastavovány tak, aby fungovaly v souladu s touto novou strategií a aby docházelo k aktivnímu naslouchání a komunikace mezi zástupci subjektů výzkumného a inovačního prostředí, zohledňování jejich podnětů ve strategických dokumentech a procesech atp. NIP jsou momentálně rozděleny do 6 skupin, které se zabývají rozdílnými tématy. Setkání každé NIP probíhají pravidelně a častěji, než bylo plánováno.

V rámci projektu dochází k vytváření metodik pro rozvoj jednotlivých oblastí, na které se partner CzechInvest se zástupci krajů zaměřuje – těmi jsou infrastruktura, analytika, marketing, klastry a vzdělávání. V rámci tvorby metodik v oblasti analytiky se vytváří datové a mapové sady ke specifikaci krajských priorit/specializací a doposud bylo definováno 10 sad. V rámci metodiky klastrů a inovačních infrastruktur je snaha zjistit, na jaké úrovni dané oblasti jsou a vytvořit pro ně benchmark, na základě čehož chtějí realizátoři projektu dále podporovat prostředí a subjekty využitím fondů, nástrojů podpory a služeb. V rámci metodiky marketingu a PR se dle zástupce partnera uskutečnily již dvě vzdělávací akce (např. Marketingová komunikace a budování značky) a další se připravují. Zároveň byla provedena analýza krajských webových stránek, aby se zjistilo, kde a jak mají kraje umístěny relevantní informace týkající se RIS3, na základě čehož partner projektu mohl poskytnout rady, co dělat jinak. Zároveň byl vytvořen vzdělávací plán na základě identifikace klíčových oblastí se zástupci krajů. V rámci tvorby vzdělávacího plánu bylo identifikováno zhruba 25 témat/oblastí, v rámci kterých se chtějí pracovníci vzdělávat, na základě kterých bylo doposud navrženo 12 školení a 4 z nich již proběhla. Zástupce partnera CzechInvest uvedl, že se vzdělávacím programem a akcemi je mezi účastníky velká spokojenost, a to především z toho důvodu, že se podařilo školení vhodně zaměřit na cílové skupiny

Konkrétní přínosy a dopady nelze aktuálně plně hodnotit, jelikož projekt je stále v realizaci a nebyly vytvořeny zásadní výstupy, které budou mít vliv na přínosy projektu. Jsou však realizovány aktivity, které přispívají k dosažení cílů a očekávaných přínosů/dopadů projektu. Dle zástupců projektu lze již nyní mezi přínosy projektu zařadit zintenzivněnou komunikaci mezi NIP a kraji přispívající k optimalizaci EDP procesu a k navýšení zájmu národních a krajských manažerů o podílení se na EDP procesu. Projekt a jeho aktivity pomáhají řídit RIS3 a proces její implementace, což vede k celkovému posunu v této oblasti. Přínos je také v tom, že projekt nejen že proces nastavil, ale zároveň pro něj poskytl kapacity. Projekt tak přispívá k naplňování tří deklarovaných přínosů projektu a u dalších dvou přínosů jsou nebo alespoň byly zahájeny aktivity, které by měly přispět k naplnění daných přínosů. K naplnění všech přínosů pak významně přispěje vytvoření, ověření funkčnosti a spuštění portálu EDP. Lze také hodnotit, že projekt a jeho aktivity přispívají k naplňování cíle výzvy a SC4 PO1, kterým je v obou případech zkvalitnění strategického řízení výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni.

Zástupci projektu uvedli, že dále bude nutné se zaměřit na další rozvoj a rozšíření funkcionalit EDP portálu, bude nutné zajistit dostačující kapacity pro samotný provoz EDP portálu a datového skladu. Dále je dle příjemce nutné navázat a zajistit funkční vztah na národní a krajské úrovni do budoucna tak, aby byly vytvořeny podmínky pro dlouhodobou transparentní, systematickou a nadregionální identifikaci oblastí specializace a trendů orientovaného a aplikovaného výzkumu, experimentálního

vývoje a inovací prostřednictvím Národní RIS3 strategie. Stejně tak je dle zástupců projektu nutné více se zaměřit na internacionalizaci a sdílení zkušeností se zahraničím.

PO3: Šetření k výzvě č. 02_16_036 - Implementace strategie digitálního vzdělávání I

Ve výzvě č. 02_16_036 byly realizovány 2 projekty - Podpora rozvíjení informatického myšlení (PRIM) a Podpora rozvoje digitální gramotnosti (PRDG). Tyto projekty byly od počátku zamýšleny a realizovány jako koncepční s cílem podpořit rozvoj digitálního vzdělávání (např. formou vytvoření materiálů pro změnu kurikulárních dokumentů atp.) a s cílem podpořit implementaci Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (dále „SDV“). Projekty byly realizovány systémem, kdy jedna vysoká škola s pedagogickou fakultou byla v pozici příjemce, a všechny zbývající vysoké školy s pedagogickými fakultami byly v pozici partnerů. Obecně je jak partnery projektů, tak i zástupci MŠMT a DigiKoalice tento systém hodnocen pozitivně, jelikož umožnil sdílenou zodpovědnost a podíl na systémové změně, která se týká všech pedagogických fakult. Obecně se partneři projektů shodli, že v případě, že by byl takto nastaven systém i v budoucnu/dalším programovém období, měli by zájem účastnit se takovýchto projektů.

Projekty přímo přispěly k naplňování osmi opatření SDV, všechna tato opatření byla dle Celkového vyhodnocení Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 splněna. Projekty přispěly především k aktualizaci kurikula/revizi rámcových vzdělávacích programů v oblasti ICT, ke zdůraznění problematiky digitálních technologií a modernizaci vzdělávací oblasti ICT nebo k vytvoření digitální vzdělávacích zdrojů. Dále projekty přispěly k rozvoji vzdělávání učitelů v oblasti digitální gramotnosti a informatického myšlení, když v projektech byly vytvořeny kurzy a materiály pro vzdělávání učitelů. V projektech byla provedena analýza vysokoškolských sylabů s analýzou možností začlenění digitální gramotnosti do přípravy budoucích učitelů a vytvořením skript pro nové vzdělávací programy. Projekty přispěly také popularizaci vlivu digitálních technologií na vzdělávání, jelikož povinnou aktivitou obou projektů byla popularizace. Projekty svými aktivitami přispěly k naplňování cílů výzvy a naplňování většiny cílů jednotlivých povinných aktivit výzvy. Oba projekty přispěly také k naplňování specifických cílů PO3 IP1 SC1 a PO3 IP1 SC2 a čtyř jejich očekávaných výsledků. Jedná se především o očekávané výsledky spojené s podporou pedagogů a rozvojem jejich kompetencí, ale také o podporu využití ICT technologií.

Dle zástupců MŠMT, DigiKoalice i partnerů projektu, měla být popularizace lépe koordinována ze strany MŠMT a mělo dojít k většímu napojení popularizace na strategii MŠMT, jelikož oba projekty realizovaly popularizační kampaň svých výsledků/výstupů bez vazby na plány MŠMT. Zároveň ze strany MŠMT mělo dojít k větší komunikaci očekávaných změn. Z rozhovorů se zástupci MŠMT i DigiKoalice vyplývá, že mezi projekty byly značné rozdíly v oblasti popularizace/komunikace (např. Facebook projektu PRIM sleduje více než 7 tisíc uživatelů, zatímco Facebook projektu PRDG sleduje zhruba 220 uživatelů). Tyto rozdíly jsou aktivnějším přístupem příjemce projektu PRIM ke komunikaci a zároveň jeho zapojením externistů na PR, zatímco v projektu PRDG byly komunikační aktivity zajišťovány pracovníky fakult. K lepší propagaci projektu PRIM přispívala také jeho „jednoduchost“, jelikož byl zaměřen pouze na jeden předmět (informatiku), zatímco projekt PRDG měl za cíl změnu a zavedení digitální gramotnosti do všech všeobecně vzdělávacích předmětů. V projektu PRDG se zástupci projektu účastnili konferencí a dalších akcí, kde představovali projekt a témata týkající se digitální gramotnosti. Na jednotlivých partnerských institucích byly realizovány kulaté stoly a semináře pro učitele a byla uspořádána konference pro ředitele škol, zřizovatele, učitele a další zájemce o širší pohled na koncept transformace vzdělávacích oborů z hlediska využití digitálních technologií a rozvoje digitální gramotnosti. V rámci projektu PRIM byla v období červenec až listopad 2020 realizována rozsáhlá mediální kampaň, která se skládala z inzerce v tištěných médiích, propagace ve venkovních prostorách, reklamních bannerů na webových portálech, Facebookové reklamy a spotu v rozhlasu. V rámci popularizace byl ve spolupráci s ČT připraven televizní seriál FUTURETRO, který však v době zpracování této zprávy nebyl odvysílán. Kromě seriálu byly vytvořeny také krátké spoty a videa

s popularizačním a vzdělávacím zacílením, která jsou volně dostupná na YouTube kanálu projektu. V průběhu projektu bylo partnery realizováno téměř 300 popularizačních akcí (např. příměstské tábory, soutěže, přednášky, workshopy, konference, zájmové kroužky atp. spojené s informatickým myšlením) a také došlo k inovaci informatické soutěže Bobřík informatiky.

Z dotazníkového šetření mezi zástupci škol zapojených do pilotního ověřování materiálů projektů PRIM a PRDG vyplývá, že většina (zhruba dvě třetiny) respondentů nezaznamenala zájem o výstupy a zkušenosti z projektů ze strany nezapojených institucí a jejich pedagogů. Také partneři projektů se shodli, že školy se nehlásily aktivně samy do projektů a všechny zúčastněné školy bylo nutné oslovit a zapojit ze strany realizátorů projektů. Zároveň však více než dvě třetiny respondentů dotazníkového šetření uvedly, že doporučily materiály projektů PRIM a PRDG dalším osobám/kolegům.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že v institucích došlo převážně v důsledku zapojení do projektů ke zvýšení zapojení digitálních vzdělávacích zdrojů (DVZ) do výuky. Zapojené instituce většinou disponují dostatečným IT vybavením pro začleňování digitálního vzdělávání a zároveň má většina pedagogických pracovníků dostatečné kompetence pro využívání IT vybavení a pro využívání digitálních vzdělávacích zdrojů a dalších výstupů projektů ve výuce. Zástupci institucí zapojených do projektu PRDG převážně uvedli, že v důsledku zapojení do projektu dochází v jejich instituci k pozitivním změnám v přístupu k oblasti digitální gramotnosti. DVZ jsou nejčastěji využívány v rámci předmětů matematika a její aplikace, informatika/ICT a cizí jazyky. Naopak je za obtížné považováno využívání DVZ v rámci hudební a tělesné výchovy. Zástupci institucí zapojených do projektu PRIM převážně uvedli, že v důsledku zapojení do projektu dochází v jejich instituci k pozitivním změnám v přístupu k oblasti informatického myšlení žáků/pedagogických pracovníků a že využívají učebnice/DVZ vytvořené v rámci projektu PRIM, a to především v oblasti informatiky a v oblasti základů robotiky.

Z provedených šetření vyplývá potřeba nadále podporovat oblast digitálního vzdělávání. Zástupci MŠMT a DigiKoalice uvedli, že je nutné zaměřit se na digitální vzdělávání na koncepční/národní úrovni a neřešit jej pouze projektově. Je tak potřeba zajistit strategii, která naváže na SDV 2020, dále je nutné zajistit dostatečné personální kapacity, které se budou oblasti digitálního vzdělávání věnovat a posouvat ji dále a také je nezbytné zajistit dostatečné finanční prostředky, které budou dlouhodobě udržitelné k tomu, aby bylo možné vést tyto změny koncepčně a ne projektově. Další podpora pro rozvoj digitálního vzdělávání musí být komplexní a musí tvořit mozaiku aktivit, které jedna bez druhé nemůže fungovat. Mezi hlavní oblasti, které je potřeba rozvíjet dle zjištění ze šetření provedených pro účely této zprávy, patří zajištění ICT infrastruktury/vybavení na všech školách společně s kapacitami na jejich správu a podporu pedagogů při jejich využívání. Mezi další oblasti patří potřeba zajistit rozvoj kompetencí pro práci s digitálními zdroji u ředitelů škol tak, aby ředitelé škol měli dostatečné kompetence a věděli, kam směřovat svoji školu, a to jak z ředitelského pohledu, tak i z učitelského pohledu (pedagogicko-digitální leadership). Dále je nutné rozvíjet kompetence pedagogických pracovníků pro práci s digitálními materiály/pomůckami. V neposlední řadě je potřeba nadále zajišťovat dostatečné a kvalitní digitální vzdělávací zdroje, jako např. učebnice, vzdělávací software pro využití ve výuce atp. (ať již nové či využití již stávajících inovovaných zdrojů). Rozvoji digitálního vzdělávání by dle zjištění prospěla také podpora sdílení/šíření dobré praxe a spolupráce mezi školami např. účastí v platformách pro sdílení zkušeností.

Finanční pokrok převyšuje očekávání uvedená v programovém dokumentu OP VVV.

Finanční pokrok k rozhodnému datu převyšuje očekávání uvedená v programovém dokumentu OP VVV. K 30. 6. 2021 bylo zazávazkováno celkem 95 489 mil. Kč, což představuje 108,97 % celkové

alokace programu. Podíl proplacených prostředků k celkové alokaci OP VVV pak činí 88,9 % této alokace. Podíl proplacených prostředků vůči zazávkovaným prostředkům je na úrovni 81,6 %, nejvyšší podíl je v PO3, kde je na úrovni 83,3 %.

Finanční prostředky alokované výzvami přesahují alokaci stanovenou v programovém dokumentu OP VVV. Tato skutečnost je dána faktem, že v některých již ukončených výzvách nebyly vyčerpány všechny alokované prostředky a následně tedy došlo k jejich realokaci v dalších vyhlášených výzvách, tudíž jsou tyto prostředky započítány vícekrát. Pravidlo N+3 pro rok 2021 bylo splněno.

Tabulka 1 Finanční plnění dle fondů

Prioritní osa	Fond	Podíl alokace výzev k Alokaci OP VVV	Podíl objemu zazávkovaných prostředků k Alokaci OP VVV	Podíl objemu proplacených prostředků k Alokaci OP VVV
PO1	ERDF	126,33 %	110,75 %	88,55 %
PO2	ERDF	137,56 %	126,73 %	104,82 %
	ESF	135,60 %	104,23 %	78,89 %
PO3	ESF	129,62 %	101,68 %	87,50 %
PO4	ERDF	118,34 %	103,65 %	75,25 %
Celkem	ERDF	128,65 %	114,32 %	91,80 %
	ESF	131,18 %	102,35 %	85,25 %
	ERDF+ESF	129,78 %	108,97 %	88,88 %

Zdroj: ŘO OP VVV, MS2014+, vlastní výpočty

Na základě aktuálního stavu finančního pokroku k 30. 6. 2021 nebylo identifikováno riziko nevyčerpání alokovaných prostředků OP VVV.

Všechny specifické cíle OP VVV jsou pokryty minimálně jednou uzavřenou výzvou. Absorpční kapacita výzev byla ve všech třech případech ukončených výzev v období od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2021 stanovena správně.

Byly identifikovány faktory, které mohou bránit efektivní implementaci OP VVV.

Identifikované faktory, které v současnosti negativně ovlivňují pokrok implementace programu, jsou uvedeny v následující tabulce. Faktory jsou rozděleny na nejvíce závažné (červená barva), středně závažné (oranžová barva) a nejméně závažné (zelená barva).

Tabulka 2 Faktory ovlivňující stav implementace programu

Faktor	Specifikace faktoru	Dopad faktoru	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost faktoru
Riziko nenaplnění indikátorů výstupu i výsledků PO1 – PO4	Existuje riziko nenaplnění následujících výstupových indikátorů PO1: Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi (MRR i VRR)	3	3	9

Faktor	Specifikace faktoru	Dopad faktoru	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost faktoru
	Existuje riziko nenaplnění následujících výstupových indikátorů PO2: • IP1: Počet studentů výzkumně zaměřených studijních programů a Ph.D. studentů, kteří se zúčastnili stáže (VRR i MRR) • IP1: Počet nově vytvořených akreditovaných studijních programů v českém jazyce (VRR) • IP1: Počet nově vytvořených studijních programů vyučovaných ve spolupráci s jinou VŠ (VRR) • IP1: Počet nových studijních oborů zaměřených na praxi (VRR) • IP1: Počet studijních programů s alespoň jedním předmětem nově vyučovaným v cizím jazyce (VRR) • IP1: Počet podpořených produktů ČŽV (VRR i MRR) • IP1: Počet nových bakalářských studijních oborů zaměřených na praxi (VRR i MRR) • IP2: Počet nově vybudovaných, rozšířených či modernizovaných infrastruktur pro výzkumně zaměřené studijní programy (VRR i MRR) • IP2: Počet studentů, kteří využívají nově vybudovanou, rozšířenou či modernizovanou infrastrukturu pro výzkumně zaměřené studijní programy (VRR i MRR) Existuje riziko nenaplnění následujících výsledkových indikátorů PO2: • IP1: Podíl studijních programů vyučovaných v cizím jazyce (VRR i MRR) • IP1: Počet absolventů prvních ročníků nových studijních oborů zaměřených na praxi (VRR) • IP1: Počet absolventů prvních ročníků nových bakalářských studijních oborů zaměřených na praxi (VRR) • IP1: Počet studentů se SP využívajících produkty poradenské a asistenční podpory (VRR) • IP1: Počet nově vytvořených kurzů ČŽV (VRR i MRR) • IP1: Počet VŠ se zavedenými transparentními systémy hodnocení kvality (VRR) • IP1: Počet absolventů prvních ročníků v nových či modernizovaných výzkumně zaměřených studijních programech akreditovaných i pro výuku v cizím jazyce (VRR i MRR) • IP1: Počet výzkumných organizací s modernizovaným systémem strategického řízení (VRR) • IP1: Počet organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí (VRR i MRR) • IP1: Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích (VRR i MRR) Existuje riziko nenaplnění následujících výsledkových indikátorů PO3:			

Faktor	Specifikace faktoru	Dopad faktoru	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost faktoru
	- IP1 Počet dětí, žáků a studentů Romů, v podpořených organizacích (VRR) - IP2 Počet organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost (VRR i MRR) Existuje riziko nenaplnění následujících výsledkových indikátorů PO4: - Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí - Počet vytvořených komunikačních nástrojů			

Na základě provedených analýz bylo vytvořeno následující doporučení:

Tabulka 3 Doporučení plynoucí ze zjištění

Název doporučení	Popis doporučení	Prioritizace doporučení	Kroky implementace
Revize Operačního programu nastavení hodnot indikátorů v PO1 – PO4	U všech prioritních os byly identifikovány indikátory, u kterých hrozí jak nenaplnění cílových hodnot indikátorů, tak i jejich přeplnění, a to i v řádech stovek procent. Z toho důvodu se doporučuje provést revizi OP, a to s cílem úpravy cílových hodnot vybraných indikátorů. Případně se doporučuje připravit odůvodnění přeplnění/nenaplnění cílových hodnot.	4	1) Dle vyjádření EK na vznesený dotaz ŘO OP VVV: -zahájit revizi OP anebo - připravit odůvodnění přeplnění/nenaplnění cílových hodnot.

